

19.06.2023 nr 9.5-2.2/22-
23/30/19

MTÜ Loovalt tulevikku kool
Rüütli 4
Tallinn
Harjumaa

**Loova tuleviku kooli riikliku järelevalve õiendi
kinnitamine**

Erakooliseaduse § 23 lõike 1, korrakaitseaduse § 28 lõike 1, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõigete 1, 2 ja 3 ning haridus-ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Loova tuleviku kooli riikliku järelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli pidajal esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendatavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ruth Elias
peaekspert

Lisa: Loova tuleviku kooli õiend

Koopia: Loova tuleviku kool

735 0106
ruth.elias@hm.ee

ÕIEND

RIIKLIKU JÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA LOOVA TULEVIKU KOOLIS

SISSEJUHATUS

1. Loova tuleviku kool (edaspidi *kool*) on MTÜ Loovalt tulevikku kooli (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil Rüütli 6, Tallinn 10130, Harjumaa.
2. Kool on eraüldhariduskool, mis korraldab õpet I–III kooliastmes. Kool tegutseb 2017. aastast. Koolil on I kooliastmes tähtajatu ning II ja III kooliastmes tähtajaline tegevusluba kehtivusega kuni 31.08.2024.
3. Riiklikku järelevalvet kooli ja selle pidaja tegevuse õiguspärasuse üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi 23.02.2023. a korralduse nr 9.5-2.2/22-23/30/1 „Riikliku järelevalve algatamine Loova tuleviku koolis“ alusel Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdid Ruth Elias, Kerli Moora, Elisabeth Niido ja järelevalve valdkonna juht Elen Ruus.
4. Järelevalve algas 02.05.2023.
5. Järelevalve eesmärk oli hinnata, kas kooli II ja III kooliastme õppe- ja kasvatustegevuse korraldus on kooskõlas tegevusloa taotlemisel esitatud dokumentides sätestatuga, vaadelda õpilaste arengu toetamist ning õppe- ja kasvatusala töötajate ettevalmistust.
6. Järelevalves vesteldi kooli direktoriga, õppealajuhataja kohusetäitjaga ja pidajaga, nõukogu ja õppenõukogu esindajatega, tugispetsialistidega ning juhuvaliku alusel õpilaste ja lapsevanematega. Tutvuti kooli dokumentide ja õppekeskkonnaga, külastati õppetunde ning võrreldi kooli andmeid Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Koolis õpib 85 õpilast, neist I kooliastmes 34, II kooliastmes 25 ja III kooliastmes 26 ning töötab 23 õppe- ja kasvatusala töötajat: 17 õpetajat, logopeed, eripedagoog, sotsiaalpedagoog, kes töötab ka õpetajana, koolipsühholoog, õppealajuhataja kohusetäitja ja direktor.

Kooli õppekava on nõuetekohaselt kinnitatud. Õppekava üldosa ei ole kooskõlas põhikooli riiklikus õppekavas (edaspidi *PRÕK*) sätestatuga ja vajab täiendamist. Täiendamist vajab ka sotsiaalaainete valdkonnakava, kus tuleb ainekavadesse lisada õppesisu klassiti ning võõrkeelte ainekava, kus tuleb esitada õpetatavate B-võõrkeelte ainekavad.

Direktor on kinnitanud päevakava, milles ei ole kajastatud õppetundide aegu, tunniplaan on kinnitatud eraldi käskkirjaga. Õppetunni pikkus on 60–90 minutit. Kooli õppeperiood on jagatud viieks perioodiks, mis kestavad 6–8 nädalat ning igal perioodil on läbiv teema, millega on lõimitud kõik õppeained. Igaks perioodiks on koostatud nädalate töökavad, mis sisaldavad kõikide õpetajate töökavasid.

Hea praktika on, et koolis pannakse suurt rõhku õppekava toetavale tegevusele ning 1.–5. klassi õpilastele toimub igal reedel õppekäik, mille eesmärgiks on kinnistada õpitut ning toetada üldpädevuste arendamist. 6.–8. klassi õpilastele on õppekava kohaselt ette nähtud õppekäik vähemalt korra perioodi jooksul. Õpilased ja vanemad kinnitasid vestlustel õppekäikude toimumist.

Koolis on toimunud sisehindamine pideva protsessina, on analüüsitud nii õppe- ja kasvatustöö tulemuslikkust kui ka õppekava ja arengukava täitmist.

Koolil on nõuetekohaselt kinnitatud arengukava perioodiks 2021/22–2025/26, mis koos lisade ja seletuskirjaga moodustavad terviku.

Õpilase arengut toetavad arenguestlused toimuvad regulaarselt, seda kinnitasid vestlustel nii õpetajad, lapsevanemad kui ka õpilased. Arenguestluseks valmistumisel täidavad õpilased ja lapsevanemad küsimustiku, millest lähtudes arenguestlus toimub. Arenguestlusel tehakse kokkuvõtte senisest arengust ning seatakse eesmärgid uueks perioodiks.

Koolis on tugispetsialistide tuge vajavaid õpilasi ja nende arv on iga õppeaastaga suurenenud. Tugispetsialistide, lapsevanemate ja nõukogu hinnangul on vaja suurendada tugispetsialistide teenuse mahtu. Pidaja sõnul vaadatakse ametikohtade arv ja osutatava teenuse mahud uue õppeaasta eel uuesti üle.

Kooli 23st õppe- ja kasvatusala töötajast ei vasta kvalifikatsioon nõuetele kolmeteistkümmel: õppealajuhataja kohusetäitjal, eripedagoogil, sotsiaalpedagoogil, kes töötab ka õpetajana. Kuuel õpetajal puudub õpetajakutse ning viiel magistrikraad ja õpetajakutse. Nõutavat kvalifikatsiooni omavad direktor, logopeed, koolipsühholoog ja seitse õpetajat.

Koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv II ja III kooliastmes ei ole piisav läbiviidavaks õppe- ja kasvatustegevuseks.

Koolis on õpetajate nädalakoormus kokku 206,54 õppetundi, nendest 130,94 tundi (64,4%) viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon ei vasta kehtestatud nõuetele. II kooliastmes toimub 81,1 õppetundi, millest 52,1 tundi (64,24%) viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta ning 29 tundi (35,76%) viivad läbi kvalifikatsiooni omavad õpetajad. III kooliastmes toimub 54,44 õppetundi, millest 44,84 tundi (75,02%) viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta ning 13,6 tundi (24,98%) viivad läbi õpetajad, kes omavad nõutavat kvalifikatsiooni.

1. Õppekava ja selle vastavus nõuetele

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus¹ (edaspidi *PGS*) näeb ette, et kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse korralduse alusdokument. Erakooliseaduse² (edaspidi *EraKS*) kohaselt kinnitab erakooli õppekava pidaja. Kooli õppekava üldosa on pidaja kinnitanud³. Kooli õppekava üldosa on enne muudatuste kinnitamist esitatud kooli nõukogule⁴, õpilasomavalitsusele⁵ ja õppenõukogule⁶. Ainekavasid ei ole võrreldes eelmise järelevalvega muudetud ning need on nõuetekohaselt kinnitatud⁷.

¹ PGS, § 15 lg 1, § 17 lg 1.

² EraKS, § 11 lg 2.

³ MTÜ Loovalt tulevikku kooli juhatuse 20.03.2023 otsus (numbrita).

⁴ Kooli nõukogu 13.05.2022 koosoleku otsus 1-7/2.

⁵ Õpilasomavalitsuse 20.03.2023 koosoleku protokoll (numbrita).

⁶ Õppenõukogu 19.05.2022 koosoleku protokoll 1-6/4.

⁷ MTÜ Loovalt tulevikku kooli juhatuse 03.09.2020 otsus (numbrita).

Järelevalves hinnati õppekava vastavust 15.04.2022 kehtestatud PRÕKi redaktsioonile⁸, õiendi tekstis kasutatud joonealused viited lähtuvad nimetatud redaktsioonist.

Juhime tähelepanu, et alates 11.03.2023 jõustusid riiklike õppekavade muudatused, millest lähtuvalt soovitame hakata kooli õppekava vastavusse viima esimesel võimalusel.

Õppekava üldosa ei ole kooskõlas EraKSi ja PRÕKi nõuetega ja vajab täiendamist. Õppekava üldosas ei ole esitatud õpetatavate võõrkeelte valikut⁹. Kooli õppekava üldosas¹⁰ on sätestatud, et keele valik on võimalik kõikide keelte vahel, kuid PRÕKi¹¹ kohaselt peab võõrkeelte valiku esitama kooli õppekava üldosas. Võõrkeelte valdkonnas¹² ei ole täpsustatud, milliseid B-võõrkeeli koolis õpitakse. Maailmas kõneldakse hetkel ligikaudu 6500 keelt, kuid ei ole mõeldav, et õpilased kõigi maailma keelte vahel valida saaksid.

Pidaja sõnul ongi teise võõrkeele valikus kõik maailma keeled, mille hulgast õpilased ja lapsevanemad saavad demokraatlikult valida õpitava võõrkeele ning kooli juhtkond teeb kõik selleks, et leida valitud võõrkeelele õpetaja. Kui esimeseks hääletatud keele õpetamiseks ei leita õpetajat, siis valitakse pingereast järgmine keel ja otsitakse selle õpetamiseks õpetaja.

Ainekavadest ei vasta EraKSis ja PRÕKis sätestatule võõrkeelte ja sotsiaallainete valdkonnakavad. Õppekava üldosas¹³ on kirjas, et B-võõrkeele õppimine algab 5. klassis. Lõimitud ainekavas¹⁴ on lahter B-võõrkeelele 4. klassi õpitulemuste ja õppesisu tabelis. Kooli õppekava peab kajastama kooli tegelikku keeleõppe praktikat. Juhtkonna sõnul hakkavad B-võõrkeele tunnid alates 5. klassist.

Kooli õppekavas¹⁵ on sätestatud, et õppetöö planeerimise vormid ja korra kehtestab direktor, selle on direktor kinnitanud,¹⁶ kuid see ei ole õppekava osa. PRÕKis¹⁷ on kehtestatud, et õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted tuleb sätestada õppekava üldosas, mitte eraldi dokumendina.

Kooli õppekava struktuur ei ole nummerdatud, puudub sisukord ning see raskendab info leidmist õppekavast. Soovitame õppekava muutmisel, juhul kui ei kinnitata tervikteksti, lisada muutmise kuupäev teksti vastava muudatuse juurde, et oleks tekstist lihtsam muudatust leida ja aru saada, mida ja millal on muudetud või õppekavasse juurde lisatud.

Juhime tähelepanu, et Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“¹⁸ uus redaktsioon jõustus 11.03.2023. Seoses sellega palume koolil õppekava koostades arvestada tähtaegadega, mil need peavad olema kooskõlas määruse kehtiva redaktsiooniga. PRÕKi rakendussätte kohaselt tuleb kooli õppekava ja õppekorraldus viia vastava määruse ning määruse lisadega kooskõlla hiljemalt 1. septembriks 2024. Kooli õppekava tuleb viia määruse lisaga 1 kooskõlla hiljemalt 1. septembriks 2023. Seega on koolil võimalik õppekava uuendamisel lähtuda 11.03.2023 jõustunud muudatustest ning õppekava koostades ja õpet korraldades arvestada kuupäevadega, mil need peavad olema kooskõlas määruse kehtiva redaktsiooniga.

⁸ <https://www.riigiteataja.ee/akt/112042022010>.

⁹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lg 6 p 2.

¹⁰ Kooli õppekava lk 11.

¹¹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lg 6 p 2.

¹² Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisa 2 p 1.2.

¹³ Kooli õppekava lk 11.

¹⁴ Kooli õppekava lk 73.

¹⁵ Kooli õppekava lk 20.

¹⁶ Direktori 22.08.2022 käskkiri nr 1-1/15.

¹⁷ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lg 6 p 9.

¹⁸ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 25 lg-d 10 ja 11.

1.1. Ettepanekud direktorile

- 1.1.1. Lisada õppekava regulatsioonidele numeratsioon, et lihtsustada otsitava info leidmist ja sellele viitamist.
- 1.1.2. Tagada kooli õppekava üldosas võõrkeelte õppe ja võõrkeelte valdkonnakavas esitatud andmete kooskõla tegeliku õppekorraldusega.
- 1.1.3. Muuta õppekava vastavalt vajadusele, lisades muudatuse juurde muutmise kuupäev, et tekstist oleks lihtsam leida ja aru saada, mida ja millal on muudetud või õppekavasse juurde lisatud.

1.2. Ettekirjutus pidajale

- 1.2.1. Tagada kooli õppekava kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusega nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ järgmistes osades:
 - 1.2.1.1. Tagada õppekava koostamine lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõike 6 punktist 9 ning sätestada õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtete sätestamine kooli õppekavas vastavalt käesoleva õiendi punktis 1 toodud selgitustele.
 - 1.2.1.2. Tagada kooli õppekavas B-võõrkeelte valiku täpsustamine lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõike 6 punktist 2.
 - 1.2.1.3. Tagada kooli õppekavas õpetatavate B-võõrkeelte ainekavade esitamine lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 1 lõike 6 punktist 8.

Ettekirjutuse 1.2.1. täitmise tähtaeg: 01.11.2023.

2. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

Kooli päevakava, mille peab kehtestama direktor, peab kajastama õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotest korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust¹⁹. Koolis 2022/2023. õppeaastal pikapäevarühma ei tegutse. Kooli päevakava koos tunniplaani on kinnitatud direktori käskkirjaga²⁰ õppeaasta alguses, tunniplaani muudeti enne V perioodi algust²¹.

Sotsiaalministri määruse²² kohaselt on tunniplaan päevakava osa ja koostatakse lähtuvalt riiklikes õppekavades sätestatud õpilase nädalakoormusest, riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppekavast, õppeainete raskusest ning eeldatavatest õpitulemustest. Kooli päevakava kohaselt²³ algab koolipäev 9.30. Päevakavas ei ole õppetundide pikkust sätestatud, tunniplaani selgub, et esimene õppetund on 75 minutit, järgnevate õppetundide pikkused on 60 minutit ja tunniplaanis on ka koolipäeva lõpus 90-minutilisi õppetunde.

Juhime tähelepanu, et päevakavas peavad olema sätestatud õppetegevuste kestused ehk õppetundide ajad ning tunniplaan on päevakava osa, tunniplaani muutmine eeldab päevakava kehtestamise käskkirja muutmist. Koolis ei ole tunniplaani kehtestamise käskkiri seotud päevakava kehtestamise käskkirjaga.

¹⁹ PGS, § 25 lg 6.

²⁰ Direktori 01.09.2022 käskkiri nr 1.-1/1.

²¹ Direktori 28.04.2023 käskkiri nr 1.-1/12.

²² Sotsiaalministri 27.03.2001. a määruse nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“ § 10 lg 1.

²³ Direktori 01.09.2023 käskkiri nr 1.-1/1 lisa 1 p 5.

Kooli õppeperiood on jagatud viieks perioodiks, mis kestavad 6–8 nädalat ning igal perioodil on läbiv teema, millega on lõimitud kõik õppeained, igaks perioodiks on koostatud töökavad, mis sisaldavad kõikide õpetajate töökavasid. Järelevalves vaadeldi V perioodi 4., 6. ja 8. klassi töökavasid, need olid koostatud koolis kehtivaid reegleid järgides.

PGSis²⁴ on sätestatud põhikooli õpilaste suurim lubatud nädala õppekoormus. Seega on seaduses esitatud mahud maksimaalsed ja neid ületada ei ole lubatud. Kooli õppekavas²⁵ on toodud välja, et koolis on võimalik õppetöö jaotus ka PRÕKis toodud miinimummahtudest suuremas või väiksemas mahus. Uuendatud riikliku õppekava kohaselt, mis jõustus 11.03.2023, on ainevaldkonnakavade ainetundide jaotus soovituslik, oluline on, et saavutatakse kõik riiklikus õppekavas kirjeldatud õpitulemused.

Juhtkonna sõnul jälgitakse õpitulemuste saavutamist Stuudiumi sissekannete ja hindamiste põhjal ning õpetajate töö kokkuvõtetest.

V perioodi tunniplaanis on 8. klassil arvestuslikult 35 õppetundi, mis ületab PGSis²⁶ sätestatud õpilaste suurimat nädala õppekoormust – 32 õppetundi kolme tunni võrra. Järelevalve ajal tunniplaan korrigeeriti lubatud mahuni ja kinnitati direktori käskkirjaga²⁷.

Kooli eripärana saab tuua esile, et 1.–4. klassini toimub õppetöö suuresti üldõpetuse vormis. Kooli õppekavas on toodud välja²⁸, et tunnijaotuse tabel on abivahend ja selles asuvad tunnimahud on orienteeruvad. Tunnijaotuse tabelis toodud vahemikus püsimum jälgitakse õppeaasta lõikes.²⁹ Klassiõpetajad ütlesid vestlustel, et jälgivad õpitulemuste saavutamist ja sellest lähtudes korrigeerivad üldõpetuse raames ainete tunnimahutusi, jälgides õpilasele lubatud suurimat nädalakooormust. Juhtkonna sõnul rakendatakse alates 5. klassist aineõpetust ja õppetundide mahud on täpsemalt fikseeritud.

1.–5. klassis on lõimingu tüübiks narratiivne lõiming, kus teemad on korrastunud looks. Koolis kasutatakse lõimimisel asustamise meetodit, mis on üles ehitatud uue tsivilisatsiooni asustamise mängule.³⁰ 6.–9. klassis kasutatakse teemapõhist lõimingut. Teemapõhise lõimingu aluseks on tasakaalumudel.³¹ Kuni 4. klassini toimib asustamise meetodi kasutamine. Lapsevanemate sõnul on neil kahju, et 5. klassist asustamise meetodit enam aktiivselt ei kasutata.

Kooli päevakavas on märgitud, et 1.–4. klassis on igal reedel tunniplaanis õppekäik. 5.–9. klassis toimuvad õppekäigud üldjuhul üks kord kuus, aga mitte vähem kui kord teemaploki jooksul.³² Lapsevanemad ja õpetajad kinnitasid vestlustel, et õppekäigud toimuvad iganädalaselt. II ja III kooliastme õpilased kinnitasid, et osalevad õppekäikudel, mis toimuvad kord teemaplokis. Vanemate sõnul maksavad nad lisaks õppemaksule ka õppekäikudega seotud kulutuste eest.

Õppekavas on sätestatud, et koolis kasutatakse kujundavat hindamist kogu põhikooli jooksul. Kujundavat hindamist teostavad õpetajad, õpilased ise ja õpetajad ning õpilased koostöös lapsevanematega.³³

Kaks korda aastas saavad õpilased tunnistused, kus on kokkuvõtvad hinnangud iga õppeaine kohta

²⁴ PGS, § 25 lg 2.

²⁵ Kooli õppekava lk 8.

²⁶ PGS, § 25 lg 2.

²⁷ Direktori 08.05.2023 käskkiri nr 1-1/13.

²⁸ Kooli õppekava lk 8.

²⁹ Kooli õppekava lk 8.

³⁰ Kooli õppekava lk 12.

³¹ Kooli õppekava lk 12.

³² Direktori 01.09.2023 käskkiri nr 1-1/1 lisa 1 osa II p 5.

³³ Kooli õppekava lk 16.

eraldi. Kokkuvõtvad hinnangud kirjeldavad, mil määral täpsemalt konkreetsed õpitulemused on saavutatud. Õppeaasta jooksul antakse tunnistusel tagasisidet ka loovuse ja õpipädevuse kohta. Alates II kooliastmest lisatakse kujundava hindamise hinnangule ka numbriline hinne. Kool kasutab nelja hinnet, millest positiivseid on kolm. Numbrilisi hindeid kasutatakse III kooliastmes õpetaja valitud mahus ka õppetöö kestel.³⁴ Stuudiumis kajastatud numbrilisi hindeid oli kommentaaridega täiendatud, neist selgus, millised õpitulemused olid omandatud, millistes oli puudusi.

Pidaja sõnul on vanemad kaasatud hindamisprotsessi arenguestluste kaudu. Vanemad ja õpilased on hindamise korraldusega rahul, vestlustel töid nad positiivsena välja numbrilisele hinnele lisatavate hinnangute selgust ja arusaadavust.

Klassipäevik on koolidokument, milles peetakse arvestust õppetegevuse ning õpilaste õpitulemuste kohta³⁵. Klassipäevikusse märgitakse õppeainete loend, tundide arv õppeaastas, õpilaste nimed, tundide toimumise aeg ja arv ning sisu õppeaineti ning õpilaste hinded³⁶. Klassipäevikute nõuetekohase täitmise peavad kindlustama kooli direktor ja õppealajuhataja³⁷. Koolis on kasutusel e-päevik Stuudium, kus kajastuvad nõutavad andmed ja tundide pikkused, päevikus peetakse arvestust toimunud tundidest ja kajastatud on hindamine.

PGSi³⁸ kohaselt planeerib õpetaja oma tööd koostöös teiste õpetajatega. Õppeveerandi või kursuse jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse põhikooliõpilastele teatavaks õppeveerandi algul. Kooli õppekava kohaselt³⁹ teevad aineõpetajad lõimingu planeerimisel ja õppetöö kestel regulaarset koostööd omavahel ja lõimingujuhiga. Õpetajate nädala töökavad on koostatud lõimituna päevade kaupa õppeaineti, moodustades ühe terviku.

PRÕKis⁴⁰ on sätestatud, et õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted sätestatakse õppekava üldosas. Kooli õppekavas⁴¹ on sätestatud, et õppetöö planeerimise vormid ja korra kehtestab direktor. Direktor on vastavad vormid ja korra kinnitanud⁴², kuid see peab olema sätestatud õppekavas.

Erakooli pidaja peab avalikustama kooli veebilehel õppemaksu suuruse ja sihtrühmad, millesse kuuluvatel õpilastel on eraüldhariduskoolis õppides võimalik saada õppemaksu soodustusi või õppida õppemaksu maksmata.⁴³ Kooli veebilehel⁴⁴ on avalikustatud, et õppemaks aastaks on 1920 eurot. Veebilehelt selgub, et õppemaks katab õppimise koolis, õppematerjalide ja -vahendite kulu. Õppemaksule lisandub toiduraha ja õppekavaväliste lisateenuste ning muud õppimist toetavate tegevuste tasu.

Kooli veebilehel oli kajastatud, et õppekavaväliste lisateenuste ja muud õppimist toetavate tegevuste tasu on I kooliastmes 530 eurot, II kooliastmes 570 ja III kooliastmes 610 eurot aastas. Veebilehel on loetletud, et see tasu katab väikeseid klasse; täiendavat tugiõpet; vabatahtlike tugiteenuseid; täiendavat koostööd perega; täiendavaid õppekäike ja õpiüritusi, õppekäikude

³⁴ Kooli õppekava lk 16-17.

³⁵ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 11 lg 1.

³⁶ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 11 lg 2.

³⁷ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 11 lg 3.

³⁸ PGS, § 25 lg 5.

³⁹ Kooli õppekava lk 20.

⁴⁰ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lg 6 p 9.

⁴¹ Kooli õppekava lk 20.

⁴² Direktori 22.08.2022 käskkiri nr 1-1/15.

⁴³ EraKS, § 16 lg 3.

⁴⁴ <https://tulevikukool.edu.ee/koolist/oppemaks/>.

pileteid ja transporti; ühisürituste (koos vanemate või teiste koolidega) korraldamist ja nendega seotud kulusid; kooli üritusi, täiendavate õppeprogrammide ja -projektidega kaasnevaid kulusid; õppetöös kasutatavaid vahendeid ja materjale, mis jäävad õpilasele ning muid õppekavaväliseid mugavus- ja lisaväärtusteenuseid. Erakooliseaduse § 22³ lg 7 kohaselt on õppemaks õpilaselt või tema vanemalt nõutav mistahes tasu õpilase eraüldhariduskooli vastuvõtmise või õppekava täitmise, sealhulgas õpikeskkonna loomise eest. Õppemaksu hulka ei arvata eeltoodud sätte kohaselt õppekavaväliste tegevuste kulusid, sealhulgas huvitegevuse ja pikapäevarühma kulusid ning koolitoidu, majutuse, transpordi ja muude õppimist toetavate teenustega seotud kulusid. Kooli kodulehelt ei nähtu hetkel piisava selgusega, et lapsevanematelt lisaks õppemaksule nõutavate tasude näol on tegemist vabatahtlike tasudega õppekavavälisteks lisa- ja mugavusteenusteks, mis ei moodusta kohustusliku osa iga-aastasest õppemaksust. Kooli veebilehel oleval infot küll muudeti, kuid veebilehel olev info vajab täiendavaid täpsustusi ja selgitusi, et kõikidele oleks üheselt arusaadav, milliseid täiendavaid teenuseid pakutakse ning täiendavate teenuste tarbimine on vabatahtlik.

EraKS⁴⁵ sätestab, et Haridus- ja Teadusministeerium eraldab erakooli pidajale tegevuskulutoetust juhul, kui eraüldhariduskoolis ei ole õppemaksu või see ei ole ühegi õpilase jaoks kuus suurem kui 25 protsenti töölepingu seaduse alusel kehtestatud kuutöötasu alammäärast. Kool on viidatud tegevuskulutoetust saanud ning end eeltoodud tingimustega sidunud. Vabariigi Valitsus kehtestas 1. jaanuarist 2022. a töötasu alammääraks täistööajaga töötamise korral 654 eurot⁴⁶, seega on 2022/2023. õppeaastaks lubatud õppemaksu maksimumäär 1962 eurot. Õppemaksu suuruse piiranguga tuleb arvestada üksnes siis, kui erakooli pidaja soovib taotleda tegevuskulutoetust. Kui erakooli pidaja tegevuskulutoetust taotleda ei soovi, võib õppemaks erakooli õpilaste jaoks olla eelnõus sätestatud õppemaksust kõrgem.

Ärakuulamisel kooli pidaja selgitas, et kool on järginud põhimõtet, et õppemaksu eest on õpilasele tagatud õppekava täitmiseks nõutavad tegevused ja õpikeskkonna loomine. Õppemaksu hulka ei arvestata õppekavaväliste tegevuste kulusid, sealhulgas huvitegevuse ja pikapäevarühma kulusid ning koolitoidu, majutuse, transpordi ja muude õppimist toetavate teenustega seotud kulusid. Teatud õppekavavälised lisateenused võivad pidaja hinnangul olla kooli veebilehel ebatäpselt sõnastatud.

Pidaja lisas ärakuulamisel, et kool on erinevate õppekäikude olemust vanematele selgitanud, kuid vanem ei pruugi teha vahet õppekavas ettenähtud õppekäikudel ja vabatahtlikel üritustel ning ekskursioonidel. Pidaja kinnitas, et õppekavas ette nähtud õppekäike korraldatakse kõikidele õpilastele ning nendel osalemine ei sõltu tasu maksmisest, niisamuti on vajalikke tugiteenuseid iga õpilane saanud vastavalt vajadusele, ilma täiendava tasuta ning kool loeb õppekavavälisteks lisateenusteks üksnes need muud õppekäigud ja õppetegevused, mis on vabatahtlikud ning ei ole nõutavad või olulised õppekava täitmiseks.

Veebilehel on kajastatud, millistel juhtudel on vanemal või hooldajal õigus taotleda õppemaksu soodustust.

2.1. Ettepanekud direktorile

2.1.1. Sätestada õppetundide pikkused kooli päevakavas, et dokument oleks ülevaatlik ja kajastaks olulisi koolikorralduslikke sätteid.

2.1.2. Kajastada õppetöö planeerimise vormid ja kord õppekavas, mitte eraldi dokumendina.

2.2. Ettekirjutus pidajale

Perioodil, mil kooli pidaja on erakooliseaduse § 22³ lõike 1 alusel esitanud Haridus- ja Teadusministeeriumile taotluse, et saada eraüldhariduskooli tegevuskulude katmiseks

⁴⁵ EraKS, § 22³ lg 3 p 2.

⁴⁶ Vabariigi Valitsuse 09.12.2021. a määruse nr 116 „Töötasu alammäära kehtestamine“ § 1.

riigieelarvest toetust või vastavat toetust kasutab, lähtuda koolis erakooliseaduse § 22³ lõikes 7 määratletud õppemaksu definitsioonist erakooliseaduse § 22³ lõikes 3 ning tagada kõikide õppekava täitmist toetavate tegevuste ja õpilastele vajalike tugiteenuste katmine õppemaksust ning erakooliseaduse § 16 lõike 3 alusel eristada kooli veebilehel õppemaksust selgelt ja üheselt õppekavavälised lisa- ja mugavusteenused, milles osalemine on vabatahtlik ning mille tasumine pole lapsevanemale kohustuslik. Tähtaeg alates õiendi teatavakstegemisest; tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2023.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja tulemuslikkuse hindamine koolis

PGSi⁴⁷ järgi koostatakse kooli järjepideva arengu tagamiseks kooli arengukava. Arengukava koostatakse vähemalt kolmeks aastaks. Arengukavas määratakse kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad. PGS⁴⁸ näeb ette, et kooli arengukava koostamiseks selgitatakse sisehindamise käigus välja kooli tugevused ning parendusvaldkonnad, millest kooli arengukava koostamisel lähtutakse. Sisehindamise eesmärgiks on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng⁴⁹.

Koolis on kehtiv sisehindamise kord, mis on kinnitatud direktori käskkirjaga⁵⁰.

Koolis on toimunud sisehindamine pideva protsessina, selle käigus on analüüsitud nii õppe- ja kasvatustöö tulemuslikkust kui ka õppekava ja arengukava täitmist. Sisehindamise kokkuvõtet on arutatud ka nõukogu koosolekul⁵¹. Sisehindamise kokkuvõttest kui ka nõukogu koosoleku protokollist selgub, et väga suureks väljakutseks on koolil personali liikuvus ja õpetajate kvalifikatsiooni vastavus nõuetele. Sisehindamise kokkuvõttes on kajastatud, et õpetajate lahkumise põhjuseks on olnud raskused kooli metoodika rakendamisel, hariduslike erivajadustega (edaspidi *HEV*) lastega mitte toime tulemine ja isiklikud põhjused. Arengueesmärgina on toodud välja, et personali liikuvus väheneb 50%. Õppe- ja kasvatustegevuse kohta on koostatud õppetöö kvaliteedihindamine 2022/2023, selles on analüüsitud I poolaasta õpitulemusi, tundide struktuuri, e-päeviku nõuetekohast täitmist ning ka töö- ja nädalakavade koostamise vajalikkust.

Juhtkonna sõnul tehakse regulaarseid ülevaateid õppekava ja arengukava täitmisest õppenõukogus ja kooli nõukogus. Ülevaadete andmised kajastusid ka protokollides⁵² ja koolis koostatud õppetöö kvaliteedihindamises 2022/2023.

Koolis on kehtiv arengukava (2021/22–2025/26), mille on kinnitanud kooli pidaja⁵³. PGS⁵⁴ näeb ette, et arengukava ja selle muudatused esitatakse enne kinnitamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Järelevalves neid dokumente ei esitatud. Põhikirja⁵⁵ alusel täidab hoolekogu ülesandeid kooli nõukogu. Vestlusel osalenud nõukogu esindajad olid teadlikud ülesannetest, mida nad täitma peavad.

Kooliarengukava perioodiks 2021/22–2025/26 moodustab koos lisadega ja seletuskirjaga terviku. Seletuskiri sisaldab ka finantsplaani, kuid kooli veebilehel on avalikustatud arengukava ilma lisadeta ja seletuskirjata.

Pidaja sõnul on täpsemad finantsplaanid kajastatud seletuskirjas, kuna neid ei soovita ärisaladusena avalikustada kooli veebilehel.

⁴⁷ PGS, § 67 lg 1.

⁴⁸ PGS, § 78 lg 1.

⁴⁹ PGS, § 78 lg 1.

⁵⁰ Direktori 27.09.2019 käskkiri nr 1-1/3.

⁵¹ Kooli nõukogu 08.09.2022 nr 1-7/1.

⁵² Kooli nõukogu 08.09.2022 nr 1-7/1.

⁵³ MTÜ Loovalt tulevikku kooli juhatuse 10.05.2021 otsus (numbrita).

⁵⁴ PGS, § 67 lg 2.

⁵⁵ MTÜ Loovalt tulevikku kooli juhatuse 11.10.2022 otsus (numbrita), lisa p 3.1.

PGSi⁵⁶ kohaselt on üldtööplaani kooli õppe- ja kasvatustegevuse alane kohustuslik dokument. Lähtuvalt määrusest⁵⁷ kajastab see kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest. Üldtööplaani vormistatakse alapunktideni vastavalt tegevusvaldkondadele, määratledes igas alapunktis ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtsused. Üldtööplaani on õppenõukogus⁵⁸ arutatud ja vastu võetud. Õppenõukogu otsusel puuduvad õiguslikud alused. Järelevalveks edastatud 2022/2023. õa üldtööplaanis on esitatud ürituste plaan, milles on märgitud ära aeg, sündmuse või tegevuse nimetus ja vastutaja⁵⁹. Eesmärkide täitmiseks ülesandeid välja ei ole toodud. Samuti ei ole üldtööplaani vormistatud alapunktideni tegevusvaldkondade lõikes.

Üldtööplaani kesksed eesmärgid on tulevikuoskustega toimetulek, tasakaalus isiksuse arendamine ja kestlik kool.⁶⁰ Plaanis tuuakse välja, et õppeaasta eesmärgid on töötatud välja analüüsides õppeaasta tegevusi, sh üldtööplaani täitmist, rahuloluküsitlusi, sisekontrolli ning tunnikulastuste ja õppetööd toetavate tegevuste jälgimise kokkuvõtteid⁶¹.

Järelevalves esitati vaid sisehindamise kokkuvõte, mis üldtööplaanis viidatud analüüsi ei sisaldanud. Kokkuvõte oli kirjeldus üldtööplaani täitmisest. Üldtööplaani puudub seos kooli arengukavaga.

Õppe ja kasvatustöö tulemuslikkust sisehindamise kokkuvõte ei kajasta, 2022/2023. õppeaasta I poolaasta kohta on koostatud eraldi õppetöö kvaliteedihinnang.

Ära kuulamisel kooli pidaja ja kooli täiendusi ja parandusi ei teinud ning nõustus õiendi punkti 3 sisu ja ettekirjutusega.

3.1. Ettekirjutus pidajale

Tagada kooli üldtööplaani koostamine vastavalt haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ §-s 4 ja § 5 lõikes 1 sätestatule ja käesoleva õiendi punktis 3 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.

4. Õpilaste arengu toetamine, tugispetsialistide teenuse tagamine ja haridusliku erivajadusega õpilaste toetamine

PGSi⁶² kohaselt korraldatakse õpilasega tema arengu toetamiseks koolis vähemalt üks kord õppeaastas arenguveestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguveestlusel peavad osalema⁶³ õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem. Direktor on kinnitanud arenguveestluse korraldamise tingimused ja läbiviimise korra käskkirjaga⁶⁴. Kooli nõukogule⁶⁵ on dokument enne kinnitamist esitatud arvamuse avaldamiseks. Käskkirjal puudub viide õiguslikule alusele⁶⁶ ning vaidlustamise võimaluste, koha, tähtsuse ja korra

⁵⁶ PGS, § 70 lg 1 p 1.

⁵⁷ Haridus- ja Teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 4.

⁵⁸ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr 1-6/8.

⁵⁹ Haridus- ja Teadusministri 25.08.2010. a määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ § 5.

⁶⁰ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr 1-6/8 lisa 1 lk 2, 7.

⁶¹ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr 1-6/8 lisa 1 lk 10.

⁶² PGS, § 37 lg 5.

⁶³ PGS, § 37 lg 6.

⁶⁴ Direktori 28.11.2018 käskkirja nr. 3-18/19.

⁶⁵ Kooli nõukogu 27.11.2018 koosoleku protokoll.

⁶⁶ Kuna erakool täidab õpet läbi viies avalikke ülesandeid, siis kohalduvad selles osas, milles ta avalikke ülesandeid täidab, talle ka haldusmenetluse seadus; HMS § 56 lg 2.

kohta⁶⁷. Korra kohaselt on arenguvestluse põhieesmärkideks õpilaste ja vanematega usalduslike suhete loomine, õpilase motivatsiooni toetamine, vastastikune tagasisidestamine ja eesmärgistamine. Arenguvestluse korras on sätestatud, et arenguvestlus toimub vähemalt üks kord aastas, vajadusel rohkem.

Vestluses osalenud õpilased, õpetajad kui ka juhtkond kinnitasid, et arenguvestlused leiavad aset vähemalt kord aastas, õpilase, lapsevanema ja klassijuhataja osalusel. Vestlusele eelnevalt täidavad nii õpilased kui lapsevanemad ka asjakohase küsitluse.

Järelevalves ei esitatud kooli poolt juhuvalimiga määratud õppeklassi arenguvestluse protokolle, põhjusel, et vaadeldava klassi klassiõpetaja leping oli lõpetatud erakorraliselt ning dokumendid jäänud lahkunud õpetaja kätte.

PGSi⁶⁸ kohaselt järgib kvaliteetne üldharidus kaasava hariduse põhimõtteid ning on võrdväärselt kättesaadav kõigile isikutele, sõltumata nende sotsiaalsest ja majanduslikust taustast, rahvusest, soost, elukohast või hariduslikust erivajadusest⁶⁹. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tuleb tagada õpilasele koolis võimetekohane õpe ja tugi õpetajate ja teiste spetsialistide koostöös.

Kooli õppekava sätestab⁷⁰, et koolis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks. Seega pole „kaasava hariduse“ mõistet õppekavas otsesõnu kasutatud, kuid neid põhimõtteid sisuliselt rakendatakse kuivõrd koolis on enam kui pooled õpilased toetatud üld-, tõhustatud või eritoe raames.

Seoses HEV-õpilaste õppe korraldamisega näeb õppekava⁷¹ ette kooli sihiseadest tuleneva individuaalse lähenemise õpilase arenguvajadusele, erivajadust märkab õpetaja või lapsevanem ning koostööd tehakse kooli ja kodu vahel. Koolis on välja töötatud ja kinnitatud kord HEV-õpilaste õppe korraldamiseks⁷². Nimetatud kord reguleerib erinevate koolitöötajate tegevused ja kirjeldab protsessi, kuidas õpilase abivajaduse märkamisest jõutakse toe pakkumiseni. Kord määrab tugisüsteemi eesmärgid, põhimõtted ning selles osalejad, kirjeldades nii koolijuhi, HEV-koordinaatori kui ülejäänud tugispetsialistide rolli HEV-õpilaste õppe korraldamises ja toetamises.

Koolis on määratud HEV-õpilaste õppe ja arengu toetamiseks koordinaator (edaspidi *HEVKO*)⁷³, kelle ülesanneteks on toetada õpetajaid haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, kes korraldab koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks. Järelevalve toimumise ajaks oli kooli tööle asunud uus HEVKO, kes oli ametis olnud nädal aega. HEVKO määramine kinnitati direktori käskkirjaga,⁷⁴ käskkirjal märgitud õiguslik alus ei ole korrektne. HEVKO sõnul peetakse arvet õpilaste toevajaduse ning kaasuva dokumentatsiooni üle Google Drive kaustas, kus on muu hulgas protokollid, tugispetsialistide ja õpilaste nädalakohtumiste graafik, ülevaade iga tugivajadusega õpilase konkreetsest vajadusest. Vestlusel tugipersonaliga täpsustati, et antud elektrooniliselt talletatud kaustad moodustavad ka aluse HEVKO ning ülejäänud tugispetsialistide tööks toe osutamisel tugivajadusega õpilastele.

⁶⁷ HMS, § 57 lg 1.

⁶⁸ PGS, § 6 lg 1, § 46 lg 9.

⁶⁹ PGS, § 46 lg 9.

⁷⁰ Õppekava lk 21.

⁷¹ Õppekava lk 21.

⁷² Direktori 17.08.2020 käskkiri nr 1-2/2 „Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldamine“.

⁷³ PGS, § 46 lg-d 2, 3, 8, 10.

⁷⁴ Direktori 04.05.2023 käskkiri nr. 3-1/11.

Mahajäämuse, õpiraskuste või muude takistuste ilmnemisel, õpetajate ning vanemate nõustamisel ning toetamisel ja õpilastele täiendava toe pakkumisel on oluline roll kooli tugispetsialistidel. Tulemusliku õppe tagamiseks ja õpilaste eesmärgipäraseks toetamiseks on oluline, et koolis töötaksid kvalifitseeritud tugispetsialistid, kes on omandanud vastavad teadmised, oskused ja pädevused.

PGSi⁷⁵ kohaselt peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi (edaspidi *tugispetsialistid*) teenused. EHISE andmetel töötasid järelevalve ajal koolis logopeed 0,3, psühholoog 0,6, sotsiaalpedagoog 0,5 ning eripedagoog 0,8 ametikohaga. Direktori käskkirjaga⁷⁶ kinnitatud töötajate koosseisus on märgitud tugispetsialistide ametikohad järgmiselt: 0,25 kohta logopeed, 0,6 kohta psühholoog, 0,5 kohta sotsiaalpedagoog, 0,6 kohta eripedagoog ning 0,4 kohta HEVKO. Direktori käskkirjal toodud õiguslik alus ei ole korrektne. EHISE ja direktori käskkirja andmed ei kattu logopeedi töomahu osas.

Koolis õppis järelevalve ajal 85 õpilast, neist on koolivälise nõustamismeeskonna (edaspidi *KNK*) poolt määratud eripedagoogi tugi 14 õpilasele, kooli poolt täiendavalt kuuele. Sotsiaalpedagoogi tugi on KNK poolt määratud seitsmele õpilasele, kooli poolt täiendavalt viiele. Psühholoogi tugi on KNK poolt määratud üheteistkümnele ning kooli poolt täiendavalt kaheksale õpilasele. Logopeedi teenus on määratud KNK poolt seitsmele ning kooli poolt täiendavalt kaheksale õpilasele. Tugispetsialistid ütlesid vestlusel, et suudavad praegu teenust kõikidele tuge vajavatele õpilastele pakkuda.

Vestluses tugimeeskonnaga selgitati, et eripedagoog viibib pikemat aega haiguslehel ning pole ette näha, kas ja millal eripedagoog tööle naaseb. Sotsiaalpedagoogi ning eripedagoogi teenus ei ole koolis tagatud kvalifikatsiooninõuetele vastavate spetsialistide poolt. Koolis töötava logopeedi kvalifikatsioon vastab ka eripedagoogi teenuse osutamiseks esitatud nõuetele⁷⁷. Seega oleks eripedagoogi teenuse osutamine võimalik ka praegu logopeedi teenust osutava töötaja poolt, kuid järelevalve ajal see koolis sel viisil ei toimunud. PGS⁷⁸ ei võimalda sõlmida tähtajalisi ega ka tähtajatuid töölepinguid tugispetsialistidega, kelle kvalifikatsioon ei vasta nõuetele.

PGS⁷⁹ näeb ette, et õpilase toevajaduse väljaselgitamise tulemused, õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitusel, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse individuaalse arengu jälgimise kaardile (edaspidi *IAJK*). Direktori käskkirjaga⁸⁰ on IAJK-de täitmise eest vastutavaks määratud kooli HEVKO, kuid käskkirjal märgitud õiguslik alus ei ole korrektne. IAJK-l tuleb vormistada õpilase toetamisega seotud kokkulepped vanema ja kooli vahel. HEVKO sõnul on tugivajadustega õpilaste IAJK-d täidetud Stuudiumis. Tugispetsialistide sõnul on eelnevate spetsialistide täidetud dokumendid töö jätkamiseks piisavad. Vaadeldud IAJKd sisaldasid klassijuhatajate, õpetajate ja tugispetsialistide süstemaatiliselt tehtud kandeid.

Vestlusel osalenud tugispetsialistide sõnul toimub toe- ja erivajaduse märkamine õpetajate poolt klassi- või ainetundides, peale mida antakse vastav märguanne ka tugispetsialistidele. Keerukamate juhtude puhul kaasatakse protsessi ka Rajaleidja. Samuti jälgivad tugispetsialistid õpilaskonda jooksvalt, planeeritakse ka sagedamaid tunnivaatluseid, et toevajadusi täiendavalt

⁷⁵ PGS, § 37 lg 2.

⁷⁶ Direktori 08.05.2023 käskkiri nr. 3-1/13.

⁷⁷ Haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 4 lg 1.

⁷⁸ PGS, § 74 lg 7.

⁷⁹ PGS, § 46 lg 7.

⁸⁰ Direktori 04.05.2023 käskkiri nr. 3-1/12

kaardistada. Tugispetsialistid teevad jooksvaid koosolekuid ning suurematele koosolekutele kaastakse ka juhtkond, et märkamistest ülevaade anda. Vestlusel osalenud sotsiaalpedagoog ning psühholoog leidsid, et tulevad praeguses töömahus toe pakkumisega toime. Nenditi, et järelevalve ajal puudub siiski eripedagoogi toevajadusega õpilastele vajalik tugi, tulenevalt eripedagoogi pikemast eemalviibimisest. Vestlusel osalenud logopeed nentis, et mõne lapse puhul võib olla vajalik täiendava toe pakkumine, mida koolis olemasoleva ressursiga pole võimalik tagada. Vestlusel kinnitas direktor, et tugispetsialistide töömaht vaadatakse üle enne iga õppeaasta algust. Toe tõhusust hinnatakse juhtkonna sõnul IAJKde järgi, koosolekutel räägitu põhjal ning suheldakse ka lapsevanematega.

II-III kooliastmes on koolivälise nõustamismeeskonna poolt määratud õpe eriklassis 7-le õpilasele, kuid EHISe andmetest ei nähtu, et õpe eriklassis tugivajadusega õpilastele tagatud oleks. Individuaalset õppekava (edaspidi *IÕK*) pole kooliväline nõustamismeeskond ega kool määranud mitte ühelegi õpilasele, kuid järelevalves koolis kohapeal selgus, et kool neid siiski õpilaste vajadusel rakendab. Vestluses kooli tugispetsialistidega ei osatud täpset arvu öelda, järelevalve ajal tehtud EHISe muudatustest nähtub, et kanne *IÕK* kohta on tehtud 13 õpilase osas. *IÕK* määramisel hinnatakse psühholoogi sõnul õpilaste käitumist võrreldes õpirühma keskmisega ning selles kontekstis jälgitakse, kas esineb aluseid riiklikus õppekavas toodud õpitulemustele suunatud nõuete muutmiseks. Järelevalves teostatud dokumendivaatlusel tuvastati, et *IÕK*des määratud ülesandeid õigeteks tähtaegadeks täidetud ei olnud.

Seoses eriklassi avamisega täpsustasid vestlusel osalenud tugispetsialistid, et eriklassi avamise plaani arutelud on juhtkonnaga käimas. Teisalt tuuakse välja, et koolis ongi kõik klassid väikesed ning mitmete eriklassi vajanud õpilaste tugivajadus on kooli hinnangul sellel põhjusel iseenesest lahenenud. PGSi⁸¹ kohaselt viiakse eriklassis tõhustatud tuge saavate õpilaste õppetööd läbi kuni 12 õpilasega ja erituge saavate õpilaste puhul kuni kuue õpilasega. Käesoleval juhul õpib üks erituge vajav õpilane klassis, mis on suurem kui kuus õpilast. 12-õpilase piirarvu ületab koolis 8. klass, kus on tõhustatud toega eriklassi vajadusega õpilasi. Vestlusel ütlesid tugispetsialistid ja õpetajad, et õpilaste eripärasid suudetakse klassis arvestada ja eriklassi avamist uueks õppeaastaks on arutatud töökoosolekul.

PGSi⁸² kohaselt rakendatakse koduõpet, kui õpilase tervises seisund ei võimalda tal kooli päevakavas ettenähtud õppes osaleda või kui vanem soovib põhiharidust omandava õpilase õppetööd iseseisvalt korraldada. Määruse kohaselt⁸³ esitab vanem kooli taotluse, milles on näidatud vanema soovil koduõppele viimise põhjused ja andmed isiku kohta, kes hakkab last õpetama. Otsuse vanema taotlusel koduõppe rakendamise kohta peab tegema kooli õppenõukogu. Koduõppel õppivale õpilasele koostab koduõpet läbiviiv isik koostöös kooliga kooli õppekavast lähtudes *IÕK*, milles määratakse kindlaks õpetajad, kes kooli poolt kontrollivad õpitulemuste omandamist. Hindamise korraldus⁸⁴ määratakse samuti *IÕK*-s, arvestades seejuures riiklikus õppekavas hindamisele sätestatud nõudeid. Kool kontrollib vähemalt üks kord poolaastas *IÕK*s sätestatud õpitulemuste omandamist. Õpilase kokkuvõtavad hinded kantakse klassipäevikusse.

Järelevalve ajal ei õppinud EHISe andmetel ühtegi last koduõppel. Järelevalves toimunud vestlustel selgitas aga juhtkond, et koduõppele on vanema soovil suunatud kolm õpilast. Järelevalve ajal kanti vastavad andmed ka EHISesse ning edastati õppenõukogu otsused

⁸¹ PGS, § 26 lg 5.

⁸² PGS, § 23 lg 1.

⁸³ Haridus- ja Teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“.

⁸⁴ Haridus- ja Teadusministri 28.02.2018. a määruse nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“ § 7.

koduõppele jäämise kohta⁸⁵. Ühel juhul ei olnud õppenõukogu protokollis kajastatud õpilase koduõppele jätmise faktilist alust, nagu nõuab valdkonna eest vastutava ministri määrus⁸⁶.

2021/2022. õppeaasta kooli sisehindamise kokkuvõttes on õpilase individuaalse arengu valdkonnas kestva parendustegevusena välja toodud teemakohased koolitused ja kovichoonid (sh koolitus HEV-õpilastega töötamiseks), mis on õpetajate seas pälvinud positiivset tagasisidet. Jätkuva raskusena nähakse suurt õpilaste erisust klassiti, millega toime tulemiseks vajavad õpetajad lisatuge. Lahenduseks on sisehindamise kokkuvõttes välja toodud erinevad tugirühmad ja vajaduspõhised koolitused.

Vestlusel osalenud õpetajad tõid välja, et saavad oma töös tuge kolleegidelt ja teistelt õpetajatelt. Õpetajad ja tugipersonal suhtlevad omavahel, kuid fookus on laste, mitte õpetajate toetamisel. Vestluses juhtkonna esindajatega toodi täiendavalt välja, et võttes arvesse ka õpetajate suurt liikuvust viimasel õppeaastal, on õpetajate toetamiseks koostatud „Õpetaja ABC“, mis on uuele õpetajale suunatud juhendmaterjal, mida ajendab ka suur HEV-õpilaste osakaal koolis.

Ärakuulamisel kooli pidaja ja kool täiendusi ja parandusi ei teinud ning nõustus õiendi punkti 4 sisu, ettepaneku ning ettekirjutustega.

4.1. Ettepanek direktorile

Koostada arenguvestluste kokkuvõtted keskkonnas, kus andmete säilitamine on turvaline ja andmetele juurdepääs on valitud koolitöötajatel, et tagada andmete säilimine ja kasutamine ka töötajate lahkumisel.

4.2. Ettekirjutused pidajale

- 4.2.1. Tagada Eesti hariduse infosüsteemi kantud andmete õigsus, lähtudes Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määruse nr 265 „Eesti Hariduse Infosüsteemi asutamine ning kooli põhimäärus“ § 18 lõikes 1, § 22 lõikes 2 sätestatust. Tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg: 01.09.2023.
- 4.2.2. Tagada õpilastele koolivälise nõustamismeeskonna soovitude rakendamine ning tagada tõhustatud ja eritoe õpilastele eriklassis õppimine lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõigetest 10 ja 11. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 4.2.3. Tagada koolis eripedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 4 lõikest 1. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 4.2.4. Tagada koolis sotsiaalpedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 4 lõikest 3. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.

5. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust haridus- ja teadusministri määrmes sätestatule⁸⁷ ning võrreldi Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) kantud andmete vastavust (väljavõte 02.04.2023) kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

⁸⁵ Õppenõukogu 24.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/6, õppenõukogu 10.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/4.

⁸⁶ Haridus- ja Teadusministri 28.02.2018. a määruse nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“ § 5 lg 2.

⁸⁷ Haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määrus nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli kokku 23: õpetajaid 17, logopeed, eripedagoog, sotsiaalpedagoog, kes töötab ka õpetajana, koolipsühholoog, õppealajuhataja ja direktor. Kvalifikatsioon vastas nõuetele direktoril, psühholoogil, logopeedil ja seitsmel õpetajal.

Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel:

1. Õppealajuhataja – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, kuna puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õppealajuhatajaga on sõlmitud tähtajaline muu leping.
2. Eripedagoog – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, kuna puudub erialane magistrikraad või eripedagoogikutse. EHISes ei ole kvalifikatsiooni vastavaks loetud.
3. Sotsiaalpedagoog – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, kuna puudub erialane kõrgharidus või sotsiaalpedagoogi kutse. EHISes on loetud kvalifikatsioon vastavaks, sotsiaalpedagoogiga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
Õpetaja (kehaline kasvatus I kooliaste 4 tundi, kehaline kasvatus II kooliaste 2,67 tundi, kehaline kasvatus III kooliaste 6,67 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
4. Õpetaja (hispaania keel III kooliaste 2,25 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
5. Õpetaja (muusika I kooliaste 6 tundi, muusika II kooliaste 4 tundi, muusika III kooliaste 2,14 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
6. Õpetaja (ajalugu II kooliaste 2,67 tundi, ajalugu III kooliaste 5,33 tundi, ühiskonnaõpetus II kooliaste 2,67 tundi, ühiskonnaõpetus III kooliaste 2,67 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
7. Õpetaja (kunst I kooliaste 4 tundi, kunst II kooliaste 2,7 tundi, kunst III kooliaste 1,3 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline käsundusleping.
8. Õpetaja (vene keel II kooliaste 4 tundi, vene keel III kooliaste 3,26 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
9. Klassiõpetaja (klassiõpetaja I kooliaste 20 tundi.) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
10. Õpetaja (inglise keel I kooliaste 4 tundi, inglise keel II kooliaste 6,67 tundi, inglise keel III kooliaste 6,67 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline käsundusleping.
11. Õpetaja (eesti keel ja kirjandus II kooliaste 11 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline muu leping.
12. Õpetaja (matemaatika III kooliaste 4 tundi.) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
13. Õpetaja (bioloogia III kooliaste 3,28 tundi, geograafia III kooliaste 2,15 tundi, keemia III kooliaste 1,3 tundi, füüsika III kooliaste 0,72 tundi, loodusõpetus II kooliaste 0,72 tundi, loodusõpetus III kooliaste 3,1 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.

PGSi⁸⁸ kohaselt võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine. Direktor on sõlminud kaheksa õpetajaga tähtajalise lepingu vastavalt PGSi⁸⁹ nõuetele.

Direktor on sõlminud tähtajalise käsundus- või muu lepingu kolme kvalifikatsioonita õpetajaga ning õppealajuhatajaga. Sotsiaalpedagoogiga, kelle kvalifikatsioon ei vasta nõuetele, on sõlmitud tähtajaline tööleping, kuid PGSi sätet saab rakendada vaid õpetaja ametikoha täitmiseks juhul, kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat ning direktor võtab tööle kvalifikatsioonita õpetaja.

Koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine. Koolis on õpetajate nädalakooormus kokku 206,54 õppetundi, nendest 130,94 tundi (64,4%) viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon ei vasta kehtestatud nõuetele.

I kooliastmes toimub 71 õppetundi, neist 38 tundi (53,52%) viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta ning 33 tundi (46,48%) viivad läbi kvalifikatsiooni omavad õpetajad, II kooliastmes toimub 81,1 õppetundi, millest 52,1 tundi (64,24%) viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta ning 29 tund (35,76%) viivad läbi kvalifikatsiooni omavad õpetajad ja III kooliastmes toimub 54,44 õppetundi, millest 44,84 tundi (75,02%) viivad läbi õpetajad, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta ning 13,6 tundi (24,98%) viivad läbi õpetajad, kes omavad nõutavat kvalifikatsiooni.

Eespool toodust lähtudes ei ole koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv II ja III kooliastmes piisav nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust.

Kuuel õpetajal, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, on kvalifikatsioon võimalik saavutada õpetajakutse omistamisega. Viiel õpetajal on vaja läbida magistriõpingud ja taotleda õpetajakutse, kaks neist õpivad bakalaureuse- ja kaks magistritasemel.

Koolis on viimastel aastatel olnud väga suur õpetajate ja tugispetsialistide liikuvus. Võrreldes 2019/2020. õppeaasta järelevalvega on vaid kolm töötajat, kes jätkavad tööd koolis. Koolis on personali liikuvust sisehindamises kajastatud ja märgitud, et liikuvus on väga suur. Direktori sõnul ei ütle lahkujad lahkumisvestlusel tegelikke lahkumise põhjusi. Kool on seadnud eesmärgiks vähendada õpetajate liikuvust 50%.

Ärakuulamisel kooli pidaja ja kool täiendusi ja parandusi ei teinud ning nõustus õiendi punkti 5 sisu, ettepanekute ning ettekirjutusega.

5.1. Ettepanekud direktorile

- 5.1.1. Direktoril leppida õpetajatega kokku tegevuskava õpetajakutse taotlemiseks. Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate piisavuse tagamiseks soovitame õpetajatel taotleda esimesel võimalusel õpetajakutse. Koolijuhil ja pidajal soovitame toetada ja motiveerida õpetajaid õpetajakutse taotlemisel.
- 5.1.2. Direktoril analüüsida õpetajatega läbi viidud arenguveestluste tulemusi, et toetada õpetajate professionaalset arengut ja planeerida eesmärgistatud parendustegevusi.
- 5.1.3. Koostöös pidajaga koostada motivatsioonipakett, et vähendada õpetajate liikuvust.

5.2. Ettekirjutus pidajale

⁸⁸ PGS, § 74 lg 7.

⁸⁹ PGS, § 74 lg 7.

Tagada piisav arv kvalifikatsiooninõuetele vastavaid õpetajaid, et kindlustada kooli õppekavas määratletud õpiesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikest 9. Täitmise tähtaeg: 01.04.2024.

6. Kooli õppenõukogu töökorraldus

PGSi⁹⁰ kohaselt on koolil õppenõukogu, mille ülesandeks on oma pädevuse piires õppe ja kasvatuse analüüsimine ja hindamine ning õppe- ja kasvatusalaste otsuste tegemine. Õppenõukogu liikmeteks on kooli direktor, õppealajuhataja, õpetajad, tugispetsialistid ja teised direktori nimetatud isikud⁹¹. Õppenõukogu ülesanded ja töökord on sätestatud määruses⁹², millest lähtudes peab õppenõukogu oma tööd korraldama.

Õppenõukogu on määranud õpilastele koduõppe⁹³, kuid põhjendamata on, miks seda rakendatakse. Nimetatud õppenõukogu on kvoorumi puudumisel õigustühine, sest 16-st õppenõukogu liikmest osales vaid kümme. Juhime tähelepanu, et õppenõukogu koosolek kutsutakse kokku vähemalt neli korda aastas ja see on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa vähemalt kaks kolmandikku liikmetest, sealhulgas õppenõukogu esimees või aseesimees⁹⁴.

Otsuste õiguslikud alused ei ole kajastatud korrektselt, sest mitme otsuses viidatakse määruse⁹⁵ punktile 4.2, kuid õigeaks aluseks on olnud teised määruse punktid.

Õigustühine on õppenõukogu koosoleku⁹⁶ otsus arvamuse avaldamise kohta õppekavale, kuna 17-st õppenõukogu liikmest võttis koosolekust osa vaid kaheksa⁹⁷.

Samas protokollis on koosoleku juhatajaks märgitud direktor, kuid osalejate nimekirjas on direktor märgitud puudujaks välislähetuse tõttu. Õppekava muutmiseks arvamuse avaldamise õiguslikuks aluseks on märgitud PGS, mitte õppenõukogu tegutsemise korda⁹⁸, mis reguleerib õppenõukogu ülesandeid ja töökorda.

Juhime tähelepanu, et õppenõukogu koosolekust osavõtt on õppenõukogu liikmetele kohustuslik⁹⁹ ja õppenõukogu peab oma töö korraldamisel lähtuma haridus- ja teadusministri määrusest.¹⁰⁰

Õppenõukogu koosoleku protokollis¹⁰¹ ja selle lisas ei ole järgmisesse klassi üle viidud õpilaste nimekirja, protokollis on vaid numbriliselt kirjas, mitu õpilast viidi üle järgmisesse klassi ja mitu jäi täiendavale õppetööle. Otsuse puhul on viidatud valele õiguslikule alusele, milles õppenõukogu otsustab, millises klassis jätkab õpinguid kutseõppeasutuse pooleli jätanud õpilane¹⁰², õige oleks, et õppenõukogu otsustab õpilase järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ja 1.–3. kooliastmes klassikursust kordama jätmise.¹⁰³

Õppenõukogu protokollis¹⁰⁴ kohaselt jäeti üks õpilane lapsevanema soovil ja õpilase nõusolekul klassikursust kordama, eelnevast protokollist¹⁰⁵ selgub, et õpilane ei sooritanud täiendavat õppetööd kunstis. Protokollist ei selgu, milliseid tugimeetmeid oli õpilasele eelnevalt rakendatud ja protokollis ei ole klassikursuse kordama jätmist põhjendatud.

⁹⁰ PGS, § 72 lg 1.

⁹¹ PGS, § 72 lg 2.

⁹² Haridus- ja Teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“.

⁹³ Õppenõukogu 07.03.2022 koosoleku protokoll nr 1-6/2.

⁹⁴ Haridus- ja Teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lg 1.

⁹⁵ Haridus- ja Teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“.

⁹⁶ Õppenõukogu 07.03.2022 koosoleku protokoll nr 1-6/4.

⁹⁷ Haridus- ja Teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lg 1.

⁹⁸ Haridus- ja Teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“.

⁹⁹ Haridus- ja Teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lg 5.

¹⁰⁰ Haridus- ja Teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“.

¹⁰¹ Õppenõukogu 03.06.2022 koosoleku protokoll nr 1-6/5.

¹⁰² Haridus- ja Teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 4 p 2.

¹⁰³ Haridus- ja Teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 4 p 1.

¹⁰⁴ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr 1-6/8.

¹⁰⁵ Õppenõukogu 17.08.2022 koosoleku protokoll nr 1-6/7.

Juhime tähelepanu, et PRÕKi¹⁰⁶ kohaselt võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid kooli tugisüsteeme. Õppenõukogu peab kaasama otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulama ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama. PRÕKis¹⁰⁷ on sätestatud, et õppenõukogu võib põhjendatud otsusega jätta klassikursust kordama ka õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang. Õppenõukogu peab võimalikult varakult kaasama otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulama ära tema arvamuse. Kui õppenõukogu leiab, et õppekavaga nõutavaid õpitulemusi on õpilasel võimalik saavutada IÕK rakendamise, ei ole õpilase klassikursuse kordama jätmine õigustatud.

Õppenõukogu koosoleku protokollis¹⁰⁸ oli päevakorras 2022/2023. õppeaasta üldtööplaani ülevaatus ja korrigeerimine. Sisulist üldtööplaani arutelu protokollis kohaselt ei toimunud, ühtegi täiendust ega muudatust õppenõukogu liikmete poolt ei tehtud ning koosolekul kinnitati üldtööplaani. Üldtööplaani ei ole protokollile lisatud, otsusel puudub ka õiguslik alus¹⁰⁹. Iga õppenõukogu poolt vastuvõetud otsus on haldusakt, haldusakti põhjenduses tuleb märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus¹¹⁰.

Õppenõukogu koosolekul¹¹¹ vastu võetud otsused on õigustühised, kuna koosolekul ei osalenud vajalikku kvorumi, sest 19 õppenõukogu liikmest osales koosolekul 11 ja puudus kaheksa.

Õppenõukogu protokollis¹¹² kohaselt viidi 3. klassi õpilane 2. klassi. Otsuse aluseks on võetud vanema soovivaaldu. Protokollis ei selgu, milliseid tugimeetmeid oli õpilasele rakendatud ja miks on vastu võetud selline radikaalne otsus, mis ei ole õpilase õigustest ja huvidest lähtuv. Õppenõukogu otsus tühistati hiljem¹¹³.

Õppenõukogu protokollis¹¹⁴ kohaselt määrati koduõpe lapsevanema soovil kahele õpilasele. Ühe õpilase puhul on kajastatud koduõpet läbiviiv isik, teise õpilase puhul on aluseks vaid vanema taotlus. Õppenõukogu kaalutusotsuse ainsaks aluseks ei tohi olla üksnes lapsevanema soov. Kaaluda tuleb sisuliselt õpilase huve. Seejuures tuleb näiteks kaaluda, kas koduõpe õpilasele tema individuaalsetest vajadustest lähtuvalt on sobiv ja jõukohane, kas talle on tagatud piisav tugi, kas lapsevanemal on võimekus õpet korraldada ning õpilasele vajalik tugi tagada, kas lapsevanemal on võimekus tagada lisaks õpiväljundite saavutamisele ka üldpädevuste saavutamine. Õppenõukogul on õigus keelduda õpilast vanema soovil koduõppele lubamast.

Ära kuulamisel kooli pidaja ja kool täiendusi ja parandusi ei teinud ning nõustus õiendi punkti 6 sisu, ettepaneku ning ettekirjutustega.

6.1. Ettepanek direktorile

¹⁰⁶ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 22 lg 10.

¹⁰⁷ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 22 lg 11.

¹⁰⁸ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr 1-6/8.

¹⁰⁹ HMS, § 56 lg 2.

¹¹⁰ HMS, § 56 lg 2.

¹¹¹ Õppenõukogu 30.08.2022 koosolek.

¹¹² Õppenõukogu 23.02.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/3.

¹¹³ Õppenõukogu 17.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/5.

¹¹⁴ Õppenõukogu 24.03.2023 koosoleku protokoll nr 1-6/6.

Kaaluda õppenõukogu protokollide ja nende juurde kuuluvate dokumentide digitaalset allkirjastamist ühes kontaineris, et tagada dokumendi ühtsus ning arusaadavus, milline variant dokumendist on hetkel kehtiv.

6.2. Ettekirjutused pidajale

- 6.2.1. Tagada õppenõukogu liikmete osalemine õppenõukogu koosolekutel lähtudes haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ §1 lõikest 3 ning § 5 lõikest 1, et tagada koosoleku otsustusvõimelisus. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2023.
- 6.2.2. Tagada õppenõukogu protokollide vormistamisel kooskõla haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lõike.8 punktidega 6 ja 7, esitades protokollis sõnavõtjate nimed ja sõnavõtu lühikese sisu ning vastuvõetud otsuste faktilised ja õiguslikud alused. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.09.2023.